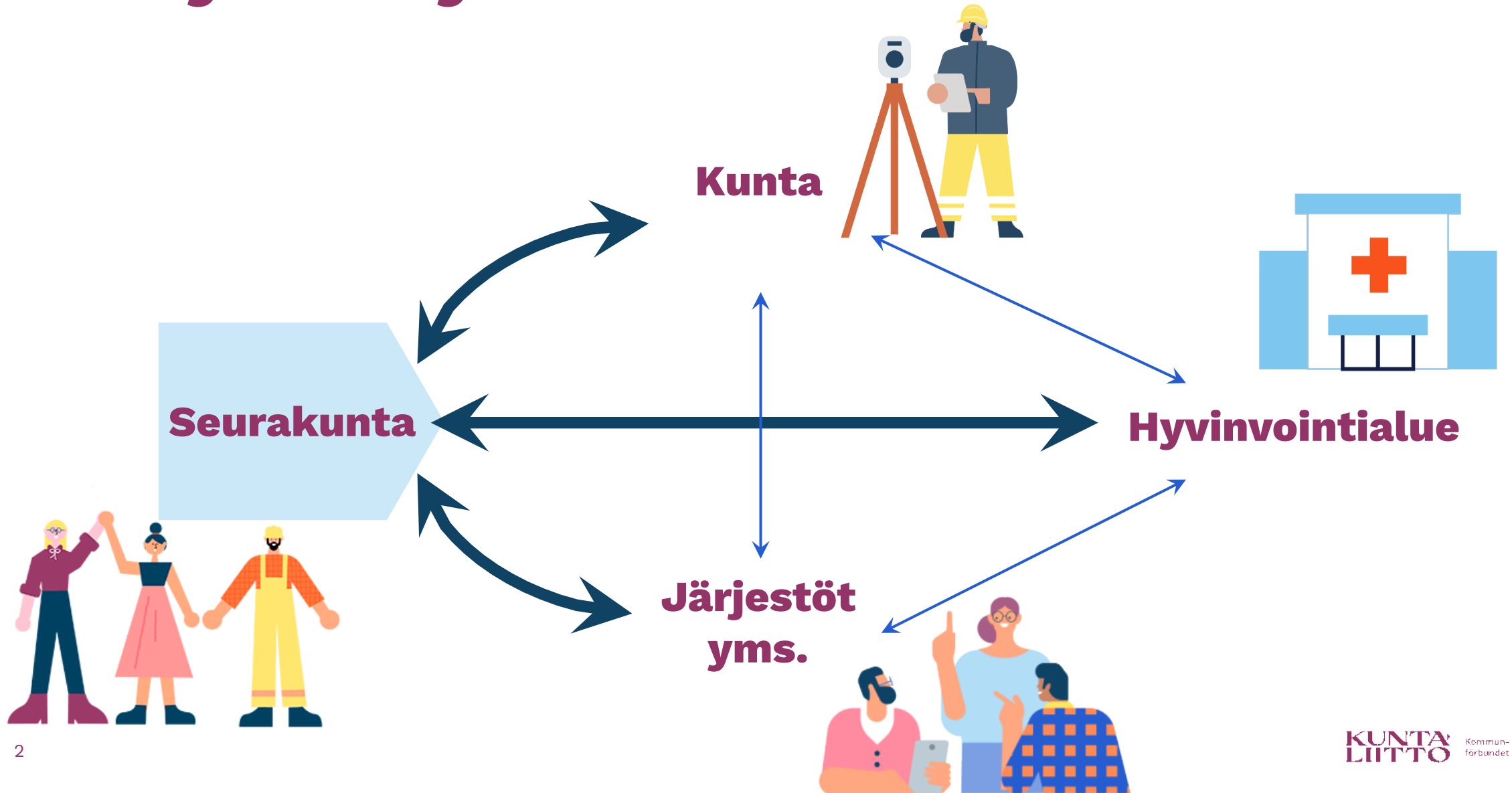

Hyvinvointialueen ja kuntien hyvinvointisuunnitelmien yhteensovittaminen

Varsinais-Suomi, Hyte-koordinaattorien verkosto 11.10.2024

Sami Niemi, @namisiemi

Uusi yhteistyö seurakunnan näkökulmasta

Yhteistyön paikat

Lapset

Kulttuuri

Kulttuuri-
perintö

Hyte

Osallisuus

Matkailu

Ruoka-
apu

Nuoret

Perheet

Kriisi-
tilanteet

Ikäihmiset

Aikuiset

Tilojen
käyttö

Hankinnat

Kaavoitus

Virkistys-
alueet

Hautaus

<https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2023/2228>
-kunnat-ja-hyvinvointialueet-
merkityksellista-yhteistyota-seurakuntien-
kanssa

Suunnitelmien kokonaisuus

Suunnitelmaakokonaisuus keskusteluttaa

- Kunnilla ja hyvinvointialueilla on lukuisia erilaisia lakisääteisiä suunnitelmavelvoitteita eri toimialoilla
- Suunnitelmat voidaan jakaa esimerkiksi:
 - Yksilökohtaisiin suunnitelmiin
 - Toimipaikkakohtaisiin suunnitelmiin
 - Koulutuksen järjestäjätasoisiin suunnitelmiin
 - Kuntatasoisiin suunnitelmiin
 - Yhdyspintasidonnaisiin suunnitelmiin
- Suunnitelmilla erilaisia nimikkeitä (mm. suunnitelma, ohjelma, suunnitelmallisuus) sekä määreitä laajuudesta (toimipaikkakohtainen, koulutuksen järjestäjä, kuntakohtainen)
- Lisäksi lukuisia suunnitelmia, joita pidetään tai joiden oletetaan olevan lakisääteisiä, vaikka eivät ole
 - Informaatio-ohjaus
 - ”Edunvalvonta”
 - Tilastoinnin ja raportoinnin (esim. TEA-viisari) kautta seurattavia

Hyvinvointikertomukset ja –suunnitelmat tulossa päivitykseen

Eri puolilla maata sekä suunnitelmat että kertomukset tulossa päivitykseen

Osassa kuntia tehdään muulla syklillä kuin valtuustokauden vaihtumiseen liittyen – muutokset käsittelyssä pohdinnassa

Osa kunnista ja hyvinvointialueista tekee täysin omassa rytmissään

Osassa alueita vahva alueellinen kytkentä suunnitelmissa

Suunnitelmien yhteensovittamisessa huomioitavaa

- Valmiita vastauksia yhteensovittamiseen ei ole – paikallinen päättäminen
 - Kuntaliitto/Hyvil määrittelytyö syksy 2024
- Alueella pitää luoda yhteinen kuva tavoitteesta ja prosessista, jos halutaan yhteinen ja yhtenäinen kokonaisuus
- Toimijoiden roolit ja erot niissä on tunnistettava
- Kuntien ja hyvinvointialueen itsehallinnollinen rooli taustalla
- Käyttötarve ja hyödyntäminen päätöksenteossa ratkaiseva
- Palveluketjun saumattomuus ja roolien tunnistaminen tavoitteena
- Suunnitelmakokonaisuus haastaa asiaa
 - Lakisääteiset melko selkeitä
 - Vapaaehtoiset suunnitelmat ovat vapaaehtoisia suunnitelmia
 - Luettavuuden ja käytettävyyden näkökulma

Yksilökohtaiset

- **Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma**
- **Mahdollinen LEOPS tai HOJKS.**
- **HOKS (ammattillinen koulutus)**
- **Aktivointisuunnitelma**
- **Monialainen työllistymissuunnitelma**
- **Kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma**

Toimipaikkakohtaiset

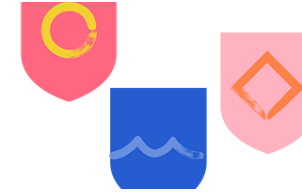
- **Pelastussuunnitelma**
- **Turvallisuussuunnitelma**
- **Yhdenvertaisuussuunnitelma**
- **Tasa-arvosuunnitelma (vaka, koulutus)**
- **Toimipaikkatason työsuojelun toimintasuunnitelma sekä työterveyshuollon toimintasuunnitelma**

Koulutuksen järjestäjäkohtaiset

- **Opiskeluhuollon suunnitelma**
- **Opetussuunnitelma**
- **Lukuvuosisuunnitelma**
- **Varhaiskasvatussuunnitelma**
- **Esiopetuksen opetussuunnitelma**
- **Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta**

Kuntatasoiset

- **Kuntastrategia**
- **TA/TS**
- **Henkilöstö- ja osaamissuunnitelma**
- **HVK ja HVS (EPT)**
- **Tasa-arvosuunnitelma (suunnitelmallisuus)**
- **Yhdenvertaisuussuunnitelma**
- **Varautumissuunnitelma**
- **Kotoutumishjelma (1.1.2025)**
- **Lasten ja nuorten HVS**
- **Ikääntyvän väestön toimintakyky**

Yhdyspinta-sidonnaiset

- **HVK ja HVS**
- **Lasten ja nuorten hvs**
- **Opiskeluhuollon suunnitelma**
- **Monialaiset työllisyys- ja kotoutumissuunnitelmat**
- **Aktivointisuunnitelma**
- **Ikääntyneiden toimintakyvyn suunnitelma**
- **Varautumissuunnitelma**
- **Lääkehoitosuunnitelma**

Hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman ekosysteemi

Ikääntyneen väestön suunnitelma

Kotoutumisohjelma

Tasa-arvo ja Yhdenvertaisuussuunnitelma

Turvallisuus-suunnitelma

Hyvinvointikertomus/
suunnitelma

Liikkumisohjelma

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Ehkäisevä päihdetyö osana kertomuksia ja suunnitelmia

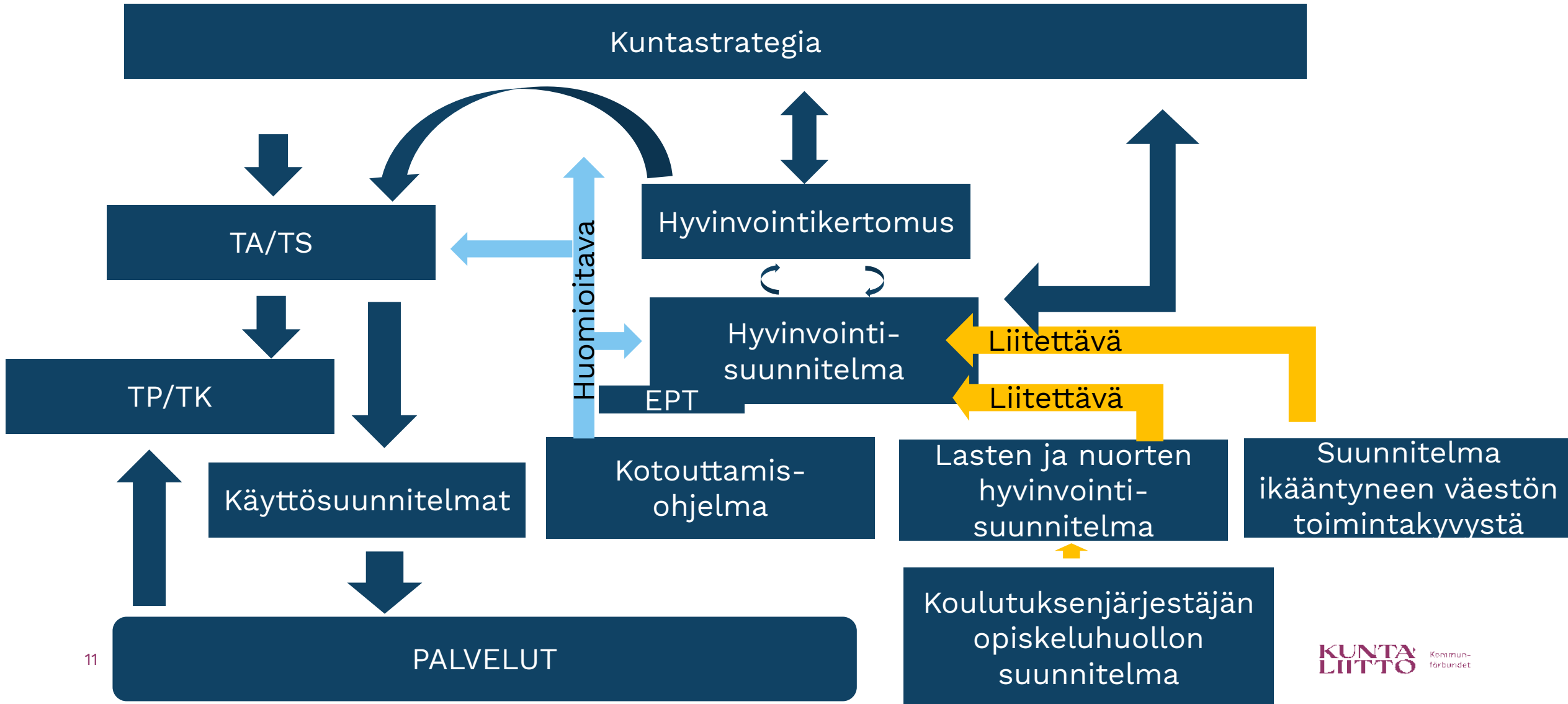
Oppilashuollon suunnitelmat

Kaavoituskatsaus

Osallisuusohjelma

Asuntopol. ohjelma

Kuntajohtamisen näkökulma lakisääteisiin suunnitelmiin/hyte

Työllisyyden ja kotoutumisen suunnitelmakokonaisuus

Nykytilanne

Yksilökohtaiset

- Aktivointisuunnitelma
- Työllistymissuunnitelma
- Monialainen työllistymissuunnitelma (TYP)
- Monialainen kotoutumissuunnitelma
- Kunnan kotouttamisohjelma

Tilanne 1.1.2025

- Kotoutumissuunnitelma
- Monialainen kotoutumissuunnitelma
- Aktivointisuunnitelma
- Työllistymissuunnitelma
- Monialainen työllistymissuunnitelma (TYM)
- Kotoutumissuunnittelun ja seurannan toimenpideohjelma tai muu asiakirja
- Kotoutumisohjelma
- (Järjestämissuunnitelma)
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

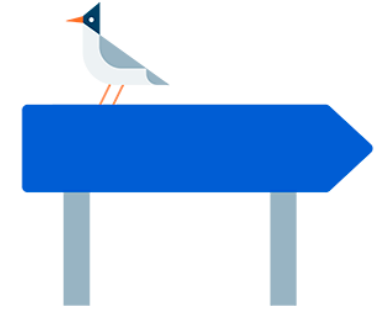
koulutusta, hyvinvointia ja terveyttä, asumista, osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, oman kielen ja kulttuurin ylläpitämisen mahdollisuuksia sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä koskeva toimenpideohjelma sekä niitä tukevat toimenpiteet, vastuutahot, yhteistyö ja seuranta

Sisällytettävä em. asiat johonkin muuhun kunnan suunnitteluasiakirjaan mittareineen

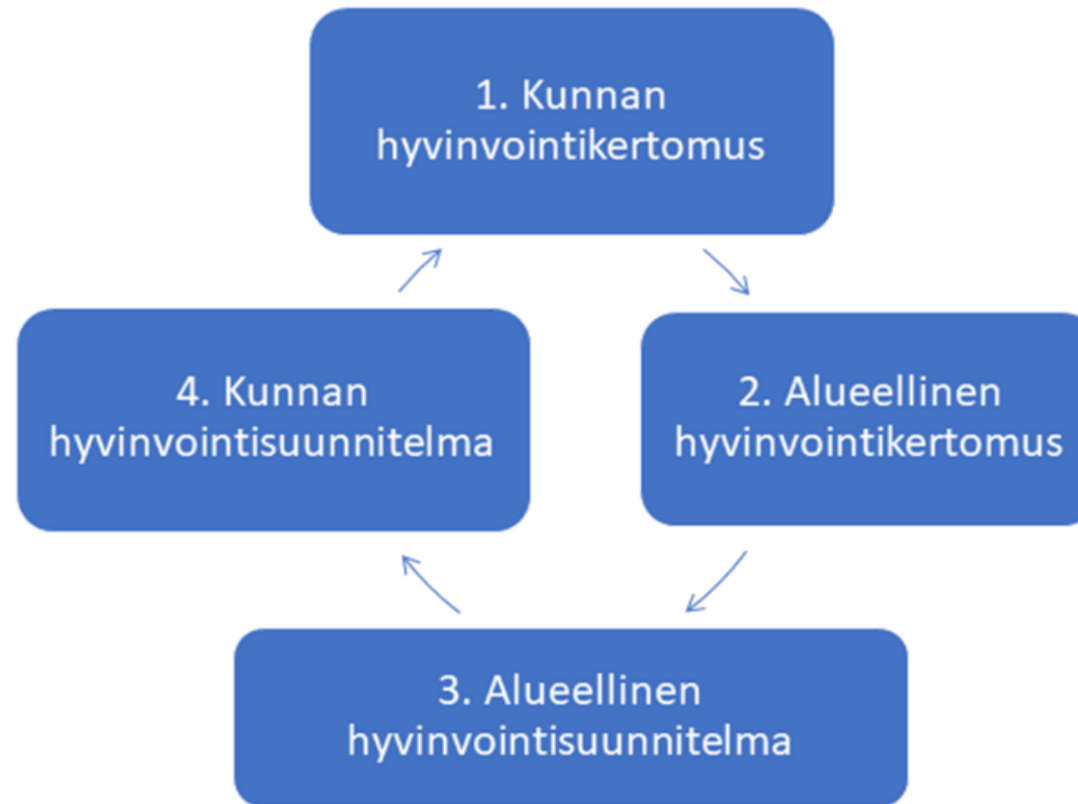
Suunnitelmien yhteensovittaminen

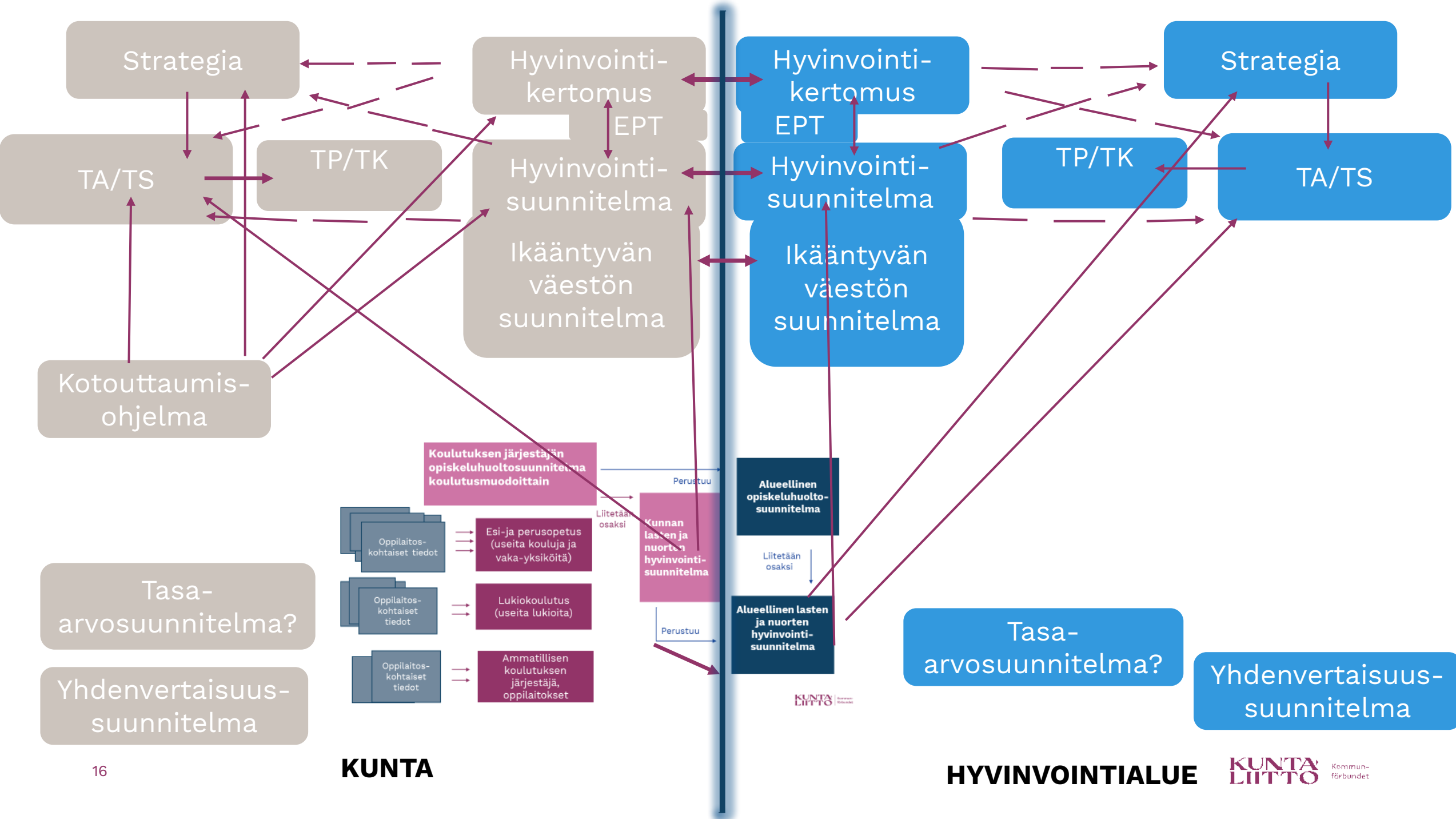
Suunnitelmien yhteensovittamisessa monia eri tulokulmia

- Kunnan tai hyvinvointialueen sisäinen yhteensovittaminen
 - Ajallinen yhteensovittaminen
 - Sisällöllinen yhteensovittaminen
 - Sattumalta yhteensovittaminen
- Kunnan/kuntien ja hyvinvointialueen välinen suunnitelmien yhteensovittaminen
 - Osin lakisääteistä
 - Ajallinen yhteensovittaminen tai suunnitelmien ”keskustelevuus”
 - Sisällöllinen yhteensovittaminen huomioiden toiminnan erilaisen luonteen
 - a) Yhteiset tavoitteet
 - b) Omat tavoitteet
- Suunnitelmien ja kertomusten erottaminen toisistaan/kytkentä toisiinsa
- Vähimmäistiedon vaikutus tulevaisuudessa?

Voisiko kertomustyön kokonaisuus olla tällainen alueella?

Strategia

TA/TS

TP/TK

Hyvinvointi-
kertomus
EPT

Hyvinvointi-
suunnitelma

Ikääntyvän
väestön
suunnitelma

Kotouttaumis-
ohjelma

Koulutuksen järjestäjän
opiskelehuoltosuunnitelma
koulutusmuodoittain

Oppilaitos-
kohtaiset tiedot

Esi- ja perusopetus
(useita kouluja ja
vaka-yksiköitä)

Oppilaitos-
kohtaiset tiedot

Lukiokoulutus
(useita lukiota)

Oppilaitos-
kohtaiset tiedot

Ammatillisen
koulutuksen
järjestäjä,
oppilaitokset

Perustuu

Liitetään
osaksi

Perustuu

Hyvinvointi-
kertomus
EPT

Hyvinvointi-
suunnitelma

Ikääntyvän
väestön
suunnitelma

TP/TK

Strategia

TA/TS

Alueellinen
opiskelehuolto-
suunnitelma

Liitetään
osaksi

Alueellinen lasten
ja nuorten
hyvinvointi-
suunnitelma

Tasa-
arvosuunnitelma?

Yhdenvertaisuus-
suunnitelma

Suunnitelmien yhdistäminen hyvinvointikertomukseen

- **ESIMERKKI:** Kolme tapaa huomioida turvallisuus (ei lakisääteinen) hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa:
 1. Turvallisuusnäkökulma sisällytetään vahvasti hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan – ei erillistä turvallisuussuunnitelmaa
 - Jos turvallisuussuunnitelma ei ole laaja, se voi sisältyä kokonaisuudessaan hyvinvointikertomukseen
 - Tämä voi olla tarkoituksenmukaista esim. pienemmissä kunnissa, joissa ei ole syytä laatia montaa eri asiakirjaa
 2. Turvallisuusnäkökulma sisällytetään osin hyvinvointikertomukseen/-suunnitelmaan:
 - Esim. laajemman turvallisuussuunnitelman tiivistelmä liitetään hyvinvointikertomukseen tai kärjet nostetaan muutoin mukaan
 3. Tehdään erilliset turvallisuus- ja hyvinvointisuunnitelmat
 - Vuorovaikutuksen, johtamisen ja koordinaation merkitys korostuu

Esimerkkejä yhteensovittamisen malleista

Hyvinvointiraportti 2023

Osa 1

- Johdanto
- Hyvinvoinnin ja terveydentila
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimet
- Yhteenveto

Osa 2

- Kuntakortit
- Toimialakortit
- Järjestökortti

Osa 3

- Alueellisten erillissuunnitelmien infograafit

2024

Hyvinvointityön etenemissuunnitelma 2023-2025

Hyvinvointi ja kumppanuudet
HYVAKS

Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelmatyö valtuustokausittain

1. Tietopohja ja tilannekuva

- Datan suunnittelu ja keruu
- Analysoitu tietopohja
- Vastuut tiedon seurannassa
- Alueen hyvinvoinnin tila
- Tarkastelu suhteessa kuntiin (kuntakortit)

2. Hyvinvointiohjelmien kokoaminen

- Tietopohjaan perustuvat painopisteet ja tavoitteet
- Tavoitteiden konkretisointi ja linjaukset sekä niihin liittyvät toimenpiteet osasuunnitelmissa
- Vuosittainen raportti

3. Toimeenpano

- Linjausten ja toimintamallien toimeenpano
- Toimeenpanon koordinointi ja raportointi
- Verkostotyöskentely ja yhteistyö
- Arviointityö kvartaaleittain
- Vuosittainen raportti

4. Arviointi

- Toteutuneet toimenpiteet
- Arviointi tavoitteisiin pääsystä
- Toimenpide-ehdotukset seuraavalle valtuustokaudelle
- Laaja kertomus

Yhteisövaikuttavuus

Tietopohjan ja arvioinnin toteutus

Valtuustokausi alkaa

Painopisteiden päättäminen

Päätöksentekoprosessi

Tavoitteiden ja linjausten päättäminen

Päätöksentekoprosessi

Linjausten ja toimenpiteiden jalkautus

Päätöksentekoprosessi

Arviointi

Valtuustokausi päättyy

Tietopohjan päivitys ja arviointi

Valtuustokauden vaihtuminen

Yhteiskehittäminen tuotanto

- Yhteisen tietopohjan käsittely ja analysointi
- Palvelujen käyttö suhteessa indikaattoritietoon
- Yhteisten painopisteiden määrittely ja suunnittelu
- Yhteistyöverkoston luominen ja verkostomenettelyt

Yhteiskehittäminen kunnat ja järjestöt

- Tietopohjan keruu ja tilannekuvan läpikäynti kuntien ja järjestötoimijoiden kanssa
- Tiedon käsittelymenettelyt
- Yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä arviointi
- Neuvottelut ja yhteistyötoimielimet

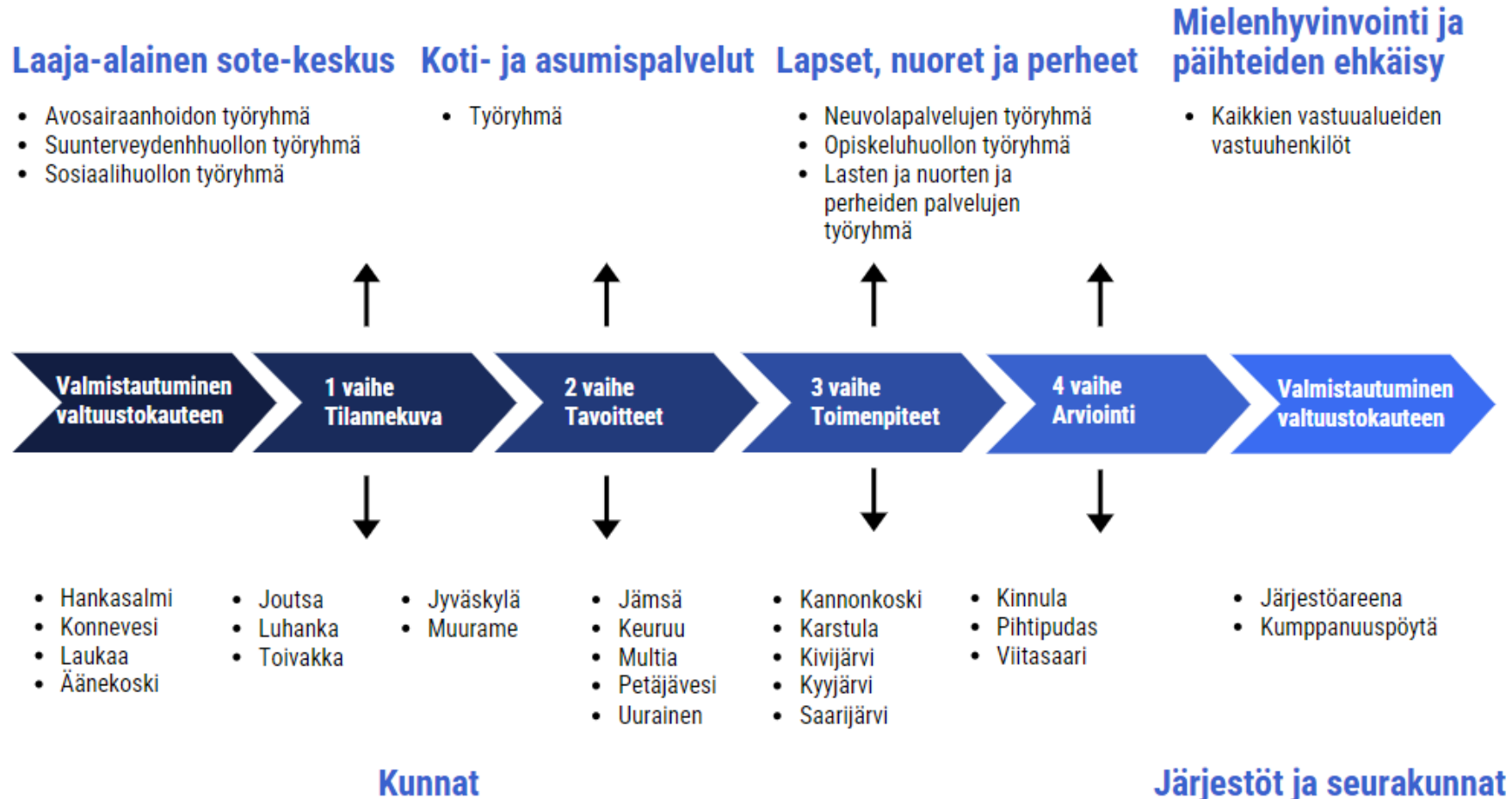
Arviointi
2024

Strategia, uudistumis- ja tuottavuusohjelma

Keski-Suomen hyvinvointialue

Hyvinvointialueen konsernin Hyvinvointi- ja kumppanuudet palvelualue keskustelee sekä palvelutuotannon että kuntien, järjestöjen sekä seurakuntien kanssa asukkaiden HyTeTu-tilannekuvasta sekä tavoitteista ja toimenpiteistä valtuustokaudelle.

Hyvinvointialueen vastuualueiden työryhmät

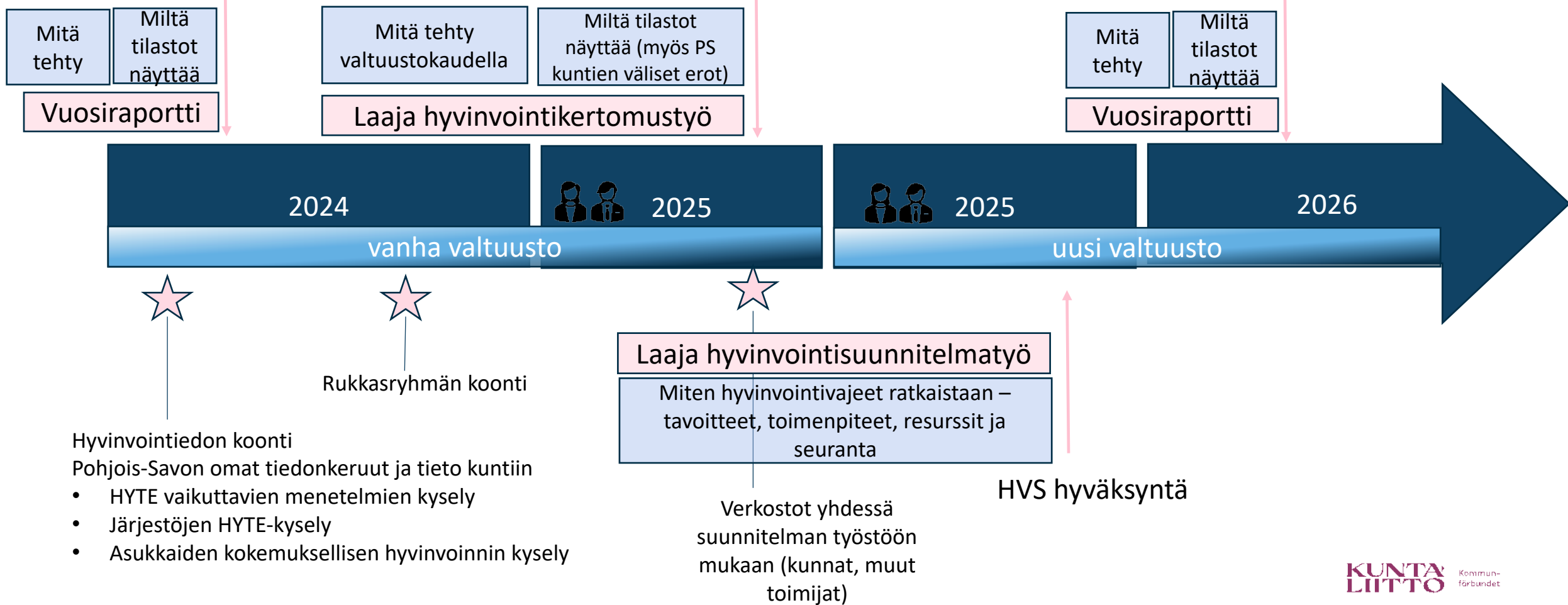
Kuntien Hyte-neuvottelut

Laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma ja vuosiraportit/ Pohjois-Savo

Vuosiraportti valtuustolle hyväksyntä ja osaksi tilinpäätöstä

HVK hyväksyntä

Vuosiraportti valtuustolle hyväksyntä ja osaksi tilinpäätöstä

Sami Niemi
Erityisasiantuntija
Suomen Kuntaliitto ry
p. 050 589 9187
sami.niemi@kuntaliitto.fi
[@namisiemi](https://www.instagram.com/namisiemi)

www.kuntaliitto.fi
www.kommunforbundet.fi